

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
fölszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.

Törvényes vesztegetés.

Pécs, 1899. szeptember 15.

A Tisza-korszak által terjesztett választási korrupció s különösen a Bánffy Dezső idején fűzött szemérmetlen visszaélések után az 1899. évi XV. törvénycikk megalkotása a kuriai bíraskodásról s a választási törvény némely rendelkezéseinek módosításáról könnyen kelthette a nemzetben azt a vélekedést, hogy ezzel már a választások tisztasága teljesen biztosítva van s a mandátumokat ezentúl már igazán csak a választók szabad elhatározása fogja osztogatni.

Nos az igaz, hogy az új törvény hozzájárul a választási visszaélések korlátozásához, mikor a választások fölötti bíraskodást az érdekelt pártok kezéből kivette s egy független bíróságra bízta, mikor határokat szabott a hatósági presszióknak és vesztegetésnek: de nagyon téved az, aki ezzel a szabad választást teljesen biztosítottak tartja minden visszaélés, minden illetéktelen befolyás alól.

Mert az új törvény gondosan elkerült minden radikális s a kitzúzott célhoz — a választók akaratának szabad érvényesüléséhez — egyedül vezetni képes rendszabályt s összes intézkedései csupán arra szorítkoznak, hogy a választási visszaélések ne legyenek üzhetők olyan szemérmetlen

cinizmussal, a milyent a hirhedt Bánffy-féle választási hadjárat alatt tapasztalhattunk.

A hatósági közegeknek nem szabad a választókat nyíltan befolyásolniok, a tisztviselők nem vehetnek részt a választási gyűlekezeten, tüntető körmeneteken; nem léphetnek föl jelöltekül a saját hatósági területükön: de ugyan ki fogja megakadályozhatni, hogy a hivatalfőnökök szolgálati pragmatika hiányában ne gyakoroljanak törvénytelen pressziót alantas közegekre egyik vagy másik jelölt érdekében; ki fogja perrendszerűen bizonyíthatni az egyes hatósági közegeknek a hatóság irányában bármiképpen lekötözött választókra kéz alatt, zárt ajtók mögött, négy szem közt folytatott puhitási eljárását? Aztán ha a törvény csakugyan mentesíteni akart minden választót a hatósági presszió alól, mért tiltotta el csupán a megyei járások fő-tisztviselőit a jelöltségtől a saját járásukban s mért engedte meg a városok polgármestereinek, akik ugyanazok alá a tekintetek alá esnek, hogy a saját városaikban jelöltekül fölléphessenek mint aktiv fő-tisztviselők?

A vesztegetés tekintetében pedig még sokkal rosszabbul állunk az új törvény után, mint azelőtt. Régi törvényünkben is tiltva volt a vesztegetés; a büntetőtörvénykönyvben egy egész külön fejezet szigorú büntetésekkel rendeli sújtani az ilyen visszaéléseket és mégis a vesztegetés soha

olyan arcátlanul nem lett űzve, mint ezeknek a törvényeknek a meghozatala óta, anélkül, hogy a törvény csak egy esetben is sújtotta volna a bűnösöket.

Az új törvény ezen az erkölcsi mételeyen úgy vélt segíthetni, hogy a vesztegetésnek azt a nemét, amely eddig is a legkönnyebben volt bizonyítható, egyszerűen törvényesítette s kimondta, hogy a választóknak adott fuvardíj és ellátás nem esik a vesztegetés fogalma alá. — Hogyan várjunk hát erkölcstisztító hatást az olyan törvénytől, amely maga is szentesíti az erkölcstelenséget?

Mert hasztalan minden okoskodás, a helyes erkölcsi fölfogás előtt mindig politikailag erkölcstelen cselekmény marad az, ha a mandátumra pályázó jelölt bármi címen is pénzt vagy pénzértékű szolgáltatást ad a választóknak azért, hogy azok részavazzanak. Már pedig ha a képviselő-jelölt fuvardíjt fizet a választóknak, ha őket a választási székhelyen étellel-itallal ellátja, ezt bizonyára nem azért teszi, hogy azok szabad elhatározásuk szerint szavazzanak rá vagy ellenjelöltjére, hanem elvárja tőlük, hogy a kapott fuvardíjat és ellátást az ő rá leadandó szavazatukkal meg is szolgálják.

A jelöltől kapott fuvardíj és ellátás tehát erkölcsi kötelezettséget szül az azt szolgáltató jelölt irányában s éppen ez a

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Mese a havasi rózsáról.

Messze, havas hegyeken túl, ott ahol a Bucses sziklaóriásai az éggel ölelkeznek, áll a tömösi kastély.

Egy kis paradicsom a havasok közt, ezeregyéjszakai keleti pompa hóborította hegy-csúcsok aljában. A vándor, kit utja arra visz, csöndes áhitattal élvezi a természet és ember-kéz e közös csudáját, s önkéntelen arra gondol, hogy az édennek, ha létezett, ezen a helyen kellett feküdnie.

S ennek az isteni zugnak a koronája, a ki szebb és hiresebb mint a természeti csudánál, a havasi rózsza, — Éva grófkisasszony. Haja ében, csillagszemek kékje ragyogóbb a Cohinoornál, arca lágy, bársonya bibor és tej vegyülete, termete hajló pálmához hasonló.

És zarándokoltak a rózsza csudálására szépek és gazdagok s a rózsát mellére tűzni nem tudta egyik is.

Mikor az alkony édes félhomálya ül a tömösi tündérkertre, mikor a Bucsest már hamvaskék köd uszsa körül, időnkint megjelenik a legmagasab csúcsra a »Bucses kísértete«, az ide-oda mozgó szellemalak.

A vándor keresztet vet s messze el-

kerüli a tájat a benszülött oláh meghuzza magát kunyhójában s kettős lakatra zárja ajtaját.

— Miatyánk, ments meg a gonosztól.

S ekkor oda ül az ablakába Éva a grófkisasszony s imádkozik forrón, áhitattal:

Én Istenem, hadd jusson el szerencsésen — hozzám.

Ez az ima elüzi a kísértetet, eltűnik a csucsról . . .

Halkkal, zajtalanul nyílik az ablak s betoppan rajta a »Bucses kísértete« a délceg Juon.

A lány ajkára az öröm édes, elfojtott sikolya ül.

— Én édes szentem, én szerelmem.

Tovább nem szólhatott, a sok gondolat csóközönbe fulladt. A félhomályban a csókok beszéltek csupán.

Milyen más is volt a Tündér Ilona arca most. Csupa bódító mosoly, csupa odaadás. Véghetlen gyönyörrel nézett végig az óriáson.

A Juon pedig elejébe ült a földre, ölébe tette az Éva apró lábait s térdére nyugtatva hatalmas, szép fejét, úgy nézett áhitattal a ragyogó csillagokba s suttogott gyöngéd, szépséges dalokat, a miktől könnyes lett a szép leány két szeme.

— Istenem, szivem drágaköve tehát gondoltál-e rám is egy kicsit annyi szép gavallér közt? Lásd nem jöhettek hamarabb, messze

jártam. Érezted, tudtad-e kis királynőm, mily veszélyben voltam!

Nem tudta, de azért utólagosan is a szemféhéreig elhalványodott tőle, szinte sirva susogta:

— S az alatt nekem unalmas ficsurokkal kellett táncolnom, zongoráznom.

Hirtelen eszébe jutott valami. Pajkosan a Juon nyakába kapaszkodott majd komikus komolyságot erőltetett magára.

— Tudod édesem menyasszony vagyok. A férfi arca elborult.

— Jobb is az úgy, mondta azután. Ugy sincs célja ennek a mi életünknek.

— Nem úgy, te rossz, duzzogott a szép hölgy. El nem hagyjuk mi azért egymást. Tudod a papa kényszerített, hát én beleegyeztem. Az nap megyek vele az oltár elé, amikor a havasi hiénát akasztani viszik. Ha, ha, ugy-e jó ötlet.

Oly édesen kacagott rajta, a szeme is könnyes lett bele.

— Nagyon jó, nevetett az óriás.

— El nem fogják ők azt. Sokkal gyáváb-
bak, semhogy meg mernék támadni.

No angyalom, ha ők nem mernek érted megverekedni a havasi hiénával, hát meg sem érdemlik, hogy a havasi rózsza az övék legyen.

— Pedig bizony nem mernek. Hisz annak talán még te se vagy elég erős.

— Nem-e?

Olyant villantak rá azok a nagy szemek.

momentum az, mely politikailag erkölcs-telen a dologban, ilyen pedig törvényben szentesíteni veszélyes dolog.

Szell Kálmán mint belügyminiszter a napokban körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, hogy a választási fuvardíjak megállapítására szabályrendeletet alkossanak, nehogy a megengedett szállítás visszaélésre fajulhasson és ürügyül szolgáljon arra, hogy ezen a címen vesztegetés történjék.

Készséggel elismerjük, hogy Szell Kálmán ebben a legjobb intenció vezérelte, de ez semmiesetre sem veheti el erkölcs-telenségét annak az elvnek, hogy a képviselőjelölt anyagi szolgáltatásokat helyezhet kilátásba és adhat a választóknak azért, hogy rászavazzanak. Itt nem a szolgáltatás kisebb vagy nagyobb értéke a döntő momentum, hanem maga a szolgáltatás, amely bizonyos fokú lekötöttséget mindenestre szül.

Tiszta politikai erkölcsök mellett a választónak nem szabad visszariadni attól a csekély anyagi áldozattól, a melylyel öt évben egyszer a választási színhelyen való megjelenés jár s Magyarország választóközönsége addig, míg a párthatalmi rendszer meg nem metelyezte erkölcsét, ettől nem is riadt vissza. Ha pedig az erkölcsi súlyedés már oly fokot ért volna el, hogy a választók inkább lemondanak legszentebb polgári joguk gyakorlásáról, ha nem rész-sülnek potya kocsikázásban és választási dinom dánomban, bár mi nem hiszünk népünk ily fokú súlyedségében, akkor is nem az a módja a segítségnek, hogy a jelölteket állítsuk oda fizetőknak.

A választó, mikor választási jogát gyakorolja, a közügyet szolgálja és nem a jelölt privat érdekét; ha tehát a törvényhozás elismeri, hogy a közérdek eme szolgálata körül elkerülhetlen költségek merül-

nek föl, akkor eme költségek fedezéséről a köznek kell gondoskodnia s nem szabad azokat magánosokra rónia.

Igaz, hogy ez szokatlan dolog lenne, de a tiszta választások fogalmából következik akkor, ha a választás ilyen költségek nélkül keresztül nem vihető. Csakhogy éppen abban rejlik az ilyen választási költségek törvényesítésének gyanus volta, hogy nagyon is könnyen kínálkozó módja lett volna a törvényhozásnak e költségek fölmerülésének elkerülésére.

Legtöbb alkotmányos állam szakított már a szavazásnak azzal az ósdi formájával, amely nálunk még mindig dívik s nagy tömegek összecsoportosításával jár. Ha a törvényhozók igazságosnak, sőt szükségesnek tartották, hogy a választókra semmi anyagi áldozat ne háruljon joguk gyakorlatából, szüntették volna meg az utazás szükséges voltát azzal, hogy behozzák a községenkinti szavazás rendszerét, amelynél a szavazatszedő küldöttség keresi föl a választókat községekben s nem megfordítva.

Hogy ezt nem tették, hanem inkább törvényesítették a vesztegetést: az legjobban bizonyítja, hogy nem a választások tisztaságát biztosítani volt a főcéljuk, hanem részleges engedményekkel betömni a száját az ellenzéknek, amely már annyit kiabált a tiszta választások után.

H i r e k.

Pécs, 1899. szeptember 15.

„Elment a regiment után“ . . .

vagy

az ezred leánya.

Tán kevesen vannak a kik nem ismerik azt a vidám dallamu nótát, melynek fülbe-mászó melódiája mellett meg van még az a caviarizú refrainje is, hogy:

a hiéna, hogy kiszívja a vérét, mint sok más leányét, de megjelent ez a félisten, az ő daliája s megriadt, elszökött a gyáva. Gyönyörrel nézett a szép ifjura, ajkai önkéntelen sugottak:

— Köszönöm.

Az idegen pedig csak bámult, aztán megszólalt lágy hangon:

— Domnasora, szép domnasora itt nem maradhat. Az éj leszáll s a visszatérés már most is nehéz.

Éva nem felelt, de nem is ellenkezett, mikor az óriás fölkapta, könnyen, mint egy pihét, gyöngéden, mint a pólyás gyermeket s vitte biztos, szilárd léptekkel a csillagos sötétben. Azt sem kérdezte tőle ki ő, micsoda a foglalkozása, csak azt érezte, hogy szive minden dobbanása neki szól. Mikor fölvette, mikor megérintette, olyan édes borzongás fogta el. Nem félt, átfogta a nyakát erősen s boldogan hajtotta fürtös fejcskéjét a vállára.

A Juon pedig macska ügyességgel szökött szikláról-sziklára, uttalan utakon, amikre más a lábát sem merné tenni.

Hirtelen megállt. Éva kinyitotta szemét s meglepetten látta maga előtt a kastély rácskapuját. Ily hamar! A lovagja menni akart. Megállította s félénk hangon kérdezte tőle, hogy hívják.

— Ne kutassa szép domnasora. Nem jó azt magának megtudni, mondta szomorú hangon.

Hirtelen lehajolt, megcsókoita a grófleány ruhája szegélyét, azután eltűnt, mielőtt Éva magához tért volna bámulatából. Csak a tovasuhanó árnya látszott a sziklák között.

Sokáig állt ott a tündér s bámult az ár-

„Megyek a regiment után“ . . .

Ez a dal először a fővárosi színházakban csinált telt házat, onnan aztán elkerült az orfeumok sikamlós porondjára, míg végre elődei és őseihez hasonló módon bele került a sipladába, melynek sikító, rekedt nyögdecse-lése mellett toll-seprőkkel felfegyverkezett, szemrevaló szobacicák énekelték irgalmatlan nagy lelkesedéssel:

„Megyek a regiment után“ . . .

De népszerűvé lett couplé, élethűség dolgában még tán nem érte el azt a magas rekordot, mint a „Megyek a regiment után“ . . . refrainú dal, melynek rövid, de eléggé eleven tartalma megisméltődött a közeli multban derek városunk ősi falai között, dacára a mindenfelé hangoztatott »kard-afférek«-nek nap-nál fényesebben dokumentálva a katonaság és cibil közti jó egyetértést.

S ami még a legeredetibb a dologban, azzal sem vagyunk vádolhatók, hogy tan magasröptű fantaziánk szüleménye ez a história, s tán hogy mi óhajtottuk ezzel szorosabbra fűzni azt a kapcsot mely a hadsereghez fűz, mert ez a dolog itt történt meg félig a torony alatt, félig pedig a Kis-Makár-utcán, s előzményei, humanus szempontból eléggé meghatók.

A közelmultban egy fiatal, de beteg leány folyamodott segélyért a városhoz. Folyamodványában aztán — mint ez már szokás — elsírta szomorú kétségbeejtő helyzetét, s kérelme támogatására felhozott indokai között, bizonyára az volt a legmeghatóbb, hogy a fiatal leány egy körmönfont aszfaltbetyár csábitásainak áldozatául esve anya lett, s most néhány hónapos csecsemőjével együtt kénytelen nyomorogni.

A hivatali urak, ott a torony alatt humanus emberek, s a segítségért kiáltók jajszoava nem hangzik el meghallatlanul, annál is inkább akkor nem, midőn ehhez hasonló méltánylást érdemlő esetekről van szó.

A hivatalos forma azonban megkivánja, hogy ha az illető folyamodó nem kórházi ápoló, személyesen hallgattassék ki, s így a segélyért folyamodó fiatal leányt is felcilitálták a rendőrségre.

Mily nagy volt azonban a hivatali urak bámulata, midőn a kékszinű idézőjegy vissza került a hivatalba eme kézbesítői hátrattal:

nyék után, majd lassan megindult a kastély felé. Olyan boldog, olyan elégedett volt.

*

— Se treaska domnedeu! Áldassék Isten szent neve. A környék reme eltűnt, a havasi hiéna vasban várja az akasztófa fölállítását. Zúgtak a harangok, a nép imádkozott.

A tömösi kastély kék budoárjában térdel a szép Éva is, imádkozik buzgón, zokog örömeiben. Mily nagy is az Isten, hogy meghallgatja a gyöngye szerelmes kisleány fohászokását. Most már nincs mitől féltennie a szive bálványát.

*

Jobbján az édesapja, szemben vele a vőlegénye ül a kocsiban, mely a vesztőhelyre viszi őket. Éva látni akarja a hiéna végét, hogy annál nyugodtabban hajthassa kis tejét Juon vállára.

Mozgás jelzi, hogy közeledik az elitelt. Mily szép, mily deli, bizony nem látszik rajta a sok gyilkosság.

A havasi rózsza előtt ott áll lángra verve Juon, a hős, a szép . . .

Éva dermedni érezte a szivét, testét. Behunyná a szemét, nem bírja, mereven, tehetetlenül bámul a hollófürtös szép tőre, a fényes szemekre, a melyek most is boldog nyugalommal, édesen ragyognak rá, mint akkor.

*

Mikor az alkony köde elfogja a Buceses bércet, ott ül a kék budoár ablakában Éva, az asszony s várja, lesi a szép Juont . . .

Halász Zsigmond.

»A bent címzettnek az idéző kézbesíthető nem volt, mert a házbeliek bemondása szerint, elment: a „negyvennégyesek“ után!»

Kissé megcsappant e nem várt felfedezésre az urak humánus érzete s bizony-bizony kételkedni kezdtek a kérvényben felhozott jeremiádák valódiságában, mi annál természetesebb, mert beteg, keresetképtelen teremtsenek aligha van kedve elmenni a »regiment után.«

Már-már ad acta került a dolog, midőn a kérvény a mi lágyszivű főkapitányunk kezébe került, kinek szöveget ütött gondos fejébe, hogy ha az anya elment a regiment után, vajjon mi lett abból a kérvényben említett éhező csecsemőből?

Ujra kiadták a dolgot a rendőrségnek, a kis gyermek hollétének kinyomozása végett, s rövid idő múlva meg is érkezett a komoly képű, aggodalmat oszlato hivatalos jelentés mint itt írva vagyon:

»Tisztelettel jelentem, hogy a bentemlített csecsemő, a Kis-Makár-utcában ismét édes anyja gondozása alatt van, ki az ötvenkettedik gyalogezreddel visszatért Pécsre.«

No aztán panaszkodik még valaki, hogy nincs a hadsereg és a cibil közt jó egyetértés!

H—i E—r.

Napirend 1899. szeptember 16-án.

Naptár: szombat, szept. 16. — Róm. kath.: Eufémia. — Prot.: Ludmilla. — Görög-kel.: (szept. 4.) Babilasz. — Zsidó: S. Haasinu. — Nap két 5 óra 41 perckor; nyugszik 6 óra 9 perckor. — Hold két 4 óra 42 perckor délután; nyugszik 1 óra 47 perckor éjjel.

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: Enyhe, helyenkint csapadék várható.

Rendészeti bizottság ülése a városházán d. u. 3 órakor.

Estély a Nemzeti Kaszinóban este 1/29 órakor.

— (Wiesner Rajmár jubileuma.)

A Dunagőzhajós Társaság bányaigazgatósági palotáján ma nemzetiszin lobogók hirdették, hogy az igazgatóságnak ünnepe van. Bécsből ide érkeztek erényi *Ullmann Lajos*, elnökségi igazgató, udvari tanácsos; továbbá *Rükkert Ferenc* főbányatanácsos és *Déry Lajos* szén-elárusító főnök, hogy résztvegyenek az ünnepen, a mi nem más, mint *Wiesner Rajmár* bányaigazgatónak negyvenéves jubileuma. *Wiesner Rajmár* teljesen csendben ünnepelte meg bányászai működésének eme szép évfordulóját, mégis azonban a mai napon elárasztották ismerősei és jébarátai gratulációkkal. A bányaigazgatóság tisztikara *Werner Ottó* bánya-felügyelő vezetése alatt tisztelgett a jubiláló bányaigazgatónál, kiről a ma délutáni iskolaszéki ülésen *Majorossy Imre* polgármester meleg szavakban emlékezett meg, kiemelve érdemeit, melyeket a magyarosodás terén szerzett a bányatelepi iskola felállításával. Az iskolaszéki jubiláló tagját üdvözölte mai ünnepe alkalmából s elhatározta, hogy ez üdvözlőt jegyzőkönyvi kivonatban hozzák a jubiláns bányaigazgató tudtára.

— (Jóváhagyott alapszabályok.)

A nyomjai kath. olvasóköri alapszabályait a m. kir. belügyminiszterium a bemutatási záradékkal ellátta.

— (Egy tanfelügyelő jubileuma.) Tolnamegye 500 tagból álló tanító kara Szegzárd előkelőségeivel fényesen ülte meg *Tihanyi Domokos* kir. tanfelügyelő 30 éves tanügyi működésének jubileumát. Az ünnepség a közigazgatási bizottságban kezdődött, a hol gróf *Széchenyi Sándor* főispán meleg szavakban emelte ki a kir. tanfelügyelő érdemeit, melyeket különösen az iskolalátogatások és a magyarosítás körül szerzett, a mi által elősegítette a pontos iskoláztatást és bevezette

a német nyelvű községek iskoláiba is a magyar nyelvet, úgy, hogy ma már az összes tantárgyakat magyarul adják elő a tanítók, a kik szeretettel veszik körül a népszerű tanítót. A főünnepség délelőtt 10 órakor a kaszinóban volt, a melynek tágas dísztermében gyűltek egybe a tanító-egyesületek, hatóságok, egyesületek és iskolaszéki tagjai, hogy az ünnepelt iránt tiszteletüket és szeretetüket kifejezzék. A diszközgyűlést *Boda Vilmos* orsz. képviselő nyitotta meg s összesen 27 küldöttség üdvözölte az ünnepeltet. A tanítók közadakozásából *Tihanyi*-alapot létesítettek, melynek kamatait szegény tolnamegyei tanítók tanulói fiai kapják meg vallásfelekezeti különbség nélkül. Eddig az alapra 320 frtot adtak a tanítók, a gyűjtést azonban mindaddig folytatják, míg 500 frtra nem emelkedik. Délután 1 órakor 200 terítékű társasbéd volt a szegzárdi kaszinóban, melyen az első felköszöntőt gróf *Széchenyi Sándor* főispán mondta az ünnepeltre.

— (Ellenőrzési szemlék a pécsi járásban.) A pécsi járásban az ellenőrzési szemlék a következő sorrendben tartatnak meg. A honvédség részéről október 1-én a püspökbogádi, patacsi, pellérdi, garéi és szalántai körjegyzőségekben lakók, — október 2-án az egerághi, rácpetrei, hosszuhetényi és somogyi körjegyzőségekben lakók jelentkeznek Pécssett a Fejérváry-laktanyában reggel 9 órakor. A közöshadsereg részéről október 4-én a püspökbogádi, patacsi és pellérdi körjegyzőségekben lakók részére, — október 6-án a garéi, szalántai és egerághi körjegyzőségekben — és október 7-én a rácpetrei, hosszuhetényi és somogyi körjegyzőségekben lakók részére tartatnak meg az ellenőrzési szemlék Pécssett a Frigyes-laktanyában. Az utóellenőrzési szemlék a közös hadsereg részéről november 2-től 6-ig, a honvédség részéről pedig november 8-án tartatnak meg.

— (Programmbeszéd a jogakadémian.) A jogakadémiai Olvasóköri elnökválasztási mozgalmi mind nagyobb arányokat öltenek s folyik a korteskedés a két jelölt, *Makay István* és *Liebhart József* mellett. *Liebhart József* holnap (szombaton) délután félkét órakor tartja programmbeszédét a jogakadémia nagytermében s a programmbeszéd iránt az érdeklődés a jogakadémiai polgárság körében már is igen nagy.

— (Figyelmeztetés a kocsisoknak.) Az elmúlt nyári idény hosszú estéin, amikor ugyszólván kilenc óráig este világos volt, dacára a közlekedési szabályrendeletnek, divatba hozták a fuvarosok, hogy lámpa nélkül hajtattak végig az utcákon. A rendőrség azonban most, midőn az esték alaposan meg rövidültek s ismét szükségessé vált a közlekedési szabályrendelet szigorú betartása, figyelmezteti a bérkocsisokat és fuvarosokat, (ezek között különösen a külvárosiakat) hogy az esti szürkület beálltával a már előirt módon kocsijaikon annál is inkább lámpát alkalmazzanak, mert ellenesetben keményen megbírságotják őket.

— (Puskát a faluba.) Már régóta tapasztalt hiány némely községekben, hogy az éjjeli-, mező- és erdőőrök nincsenek kellőleg felfegyverkezve. Pedig az ilyen embereknek, kik éjnek idején sűrű erdőben, vagy nagy kiterjedésű mezőkön ügyelnek embertársaik vagyonbiztonságára s mint ilyenek, számos nyílt és orvtámadásnak vannak kitéve, bizony szükségük volna oly eszközre, melylyel köte-

lességük teljesítése közben saját személyi biztonságukat is megvédehetnék. Most még az ősi rendszer szerint az egyiknek puskája, a másiknak revolvere, a harmadiknak valami lővésre alkalmatlan régi rozsdás pisztolya van, míg a negyedik esetleg kurta nyelvű baltát használ védő eszközü. Mint értesülünk, néhány község kezdeményezése folytán legközelebb intézkedni fog az erdő-, mező- és éjjeli őrknek fegyverrel való egyöntetű felszereléséről. A midőn ezt a tervet mi is helyesléssel fogadjuk, hozzá tesszük még, hogy ezen felfegyverezés most nem is jár oly nagy anyagi áldozatokkal, mert a hadseregnek *Manlicher* fegyverekkel történt felszerelése alkalmával a régebbi rendszerű *Werndl*-féle fegyverek lomtárba kerültek s jutányos áron még beszerezhető néhány ezer darab.

— (A marcali mérgezés.) Kaposvárról írják, hogy Somogyvármegye közigazgatási bizottsága tegnap tartotta *Tallian Gyula* főispán elnöklété alatt rendes havi ülését, melyen a főispán bejelentette, hogy a marcali mérgezési esetből kitolyólag, a melynek *Széchenyi* gróf gyermeke esett áldozatul, *Rosberger József* gyógyszerész ellen közigazgatási uton is folyamatba tétetett az eljárás.

— (Meglopott béres gazda.) *Kalapos János* béresgazdától az elmúlt éjjel eddig ismeretlen tettesek elloptak egy az udvaron szellőztetés végett kitett téli bundát, mely körülbelül ötven forintot ér, de a károsnak — tekintettel a nem igen messze levő téli évadra — többet is. A bundatolvaj személyének kipuhatólása végett megindították a nyomozást.

— (Már megint egy szerelmes legény.) A csillagászok, kik lankadhatatlan buzgalommal és óriási távcsövekkel vizsgálják a csillagok járását, eddig még nem állapították meg végérvényesen, hogy voltaképen mikor is lesz a világ vége. De ha még néhány százezer év telnek is el addig s az utánunk következő századizigleni generáció is mumia leendő, akkor lesz még e piszkos sárteken szerelem! Így esik meg aztán napjainkban, midőn még nem is gondolánk a világ végére, hogy ugyszólván naponként történnek oly históriák, melyeknek okozója a szerelem. Ilyen história történt a napokban *Szőkédén* is, ahol *Markos József* ottani kocsis legény beleszeretett a gazdája lányába, akit meg is kért, de az apa kosarat adott neki. Erre aztán neki busulta magát a szerelmes legény, elment a korcsmába s mikor már azt hitte, hogy eleget ivott, haza ment. Otthon aztán erőszakkal bekapcskódott a gazdájába s bizonyára el is veri, ha véletlenül otthon nincs a gazda fia, ki a berugott legényt mihamarább ártalmatlanná tette. A szerelmes kocsis legény ellen megtették a feljelentést a bíróságnál.

— (Élet és halál.) A városi közigazgatási bizottságnak tegnap tartott ülésén *Cirer Elek* dr. tiszti főorvos bejelentette, hogy a város egészségi állapota a múlt hónapban elég kedvező volt. A kórházak forgalmát illetőleg a beteglétszám 640 volt, a miből a városi közkórházra 500, a bányatelepire 65, az irtalmasokéra 75 beteg esik. Élve született a múlt hónapban 109 gyermek; meghalt 88 egyén. Házasság 22 esetben kötött.

— (Kesződnek a tánciskolák.)

A hideg őszi szellő meghozza az ifjuság évadját, a tánciskolák szezonját. *Hercenberger* bácsi gondolt egyet és a hűvös idők láttára, hogy az estéket élvezhetőkké tehesse — elhatározta, hogy az idén hamarabb megkezdje a táncitanítást. Október 1-én a katolikus legényegylet megye-utcai helyiségében meg is kezdi az oktatást, október elején pedig ismét rajta lesz, hogy a Vigadó termei az aranyifjuság vidám kacajától feléledjenek.

— (Megjöttek a honvédek.)

Ma már itthon van az összes pécsi katonaság. Tegnap reggel jött meg a nyolcadik honvédszázad egyik része; a másik rész pedig a délután folyamán rukkolt be a városba. Ma a 19-ik honvédszázad érkezett haza s most már csak 52-ik ezred Stolacon állomásozott zászlóaljja kell hogy haza érkezzen e hó 28-án s ekkor meg is felel a katonaság itteni létszáma annak, hogy — kaszárnyaváros vagyunk.

— (Az igazolványos altisztek

kérvényei.) A honvédelmi miniszter most megújítja és szigorítja egy régi rendeletét, a mely az igazolványos altisztek valamely állás iránti kérvényének elutasításáról szól. A rendeletben kimondja a miniszter, hogy az igazolványos altisztek kérvényeire, abban az esetben, ha azt elutasítják, nem elég a szokásos indoklás nélküli végzést rávezetni, hanem meg kell indokolni, hogy miért utasították el őket és ki nyerte el az illető állást, mert ha olyan nyerte el azt állást, a ki fölött a folyamodó altiszt előnnyel bír, az illető altiszt ez ellen az 1873. évi 11. t.-c. 15. szakasza értelmében panaszt tehet. Ezért a folyamodó altiszteknek tudniok kell, hogy miért és kiért mellőzték őket. A rendeletet a honvédelmi miniszter megküldte valamennyi törvényhatóságnak.

— (Négyszeres kivégzés.)

A baltimorei fegyház udvarán a minap négy szecscsént akasztottak ugyanarra az akasztófára. Három közülük (*Gordnert*, *Myerst* és *Jamest*) azért ítelték halálra, mert együtt meggyilkoltak egy fekete leányt, a negyedik, *Bryant*, mert feleségét agyonkinozta. A kivégzés 9 órára volt kitűzve, de már reggel hét órakor nagy tömeg tolongott a fegyház előtt. A tömeg azt remélte, hogy tanuja lehet a kivégzésnek. De a sherif csak a törvényben előirt husz tanut és a lelkészeket bocsájtotta be az udvarra. Pontban kilenc órakor kivezették az elítélteket a börtönből. Fekete ruhába öltöztették őket, fekete sapkával elfödtek az arcukat. A hóhérok azután munkához láttak. Három az elítéltek közül azonnal meghalt. A negyediket, *Gardnert*, lassan kinozták halálra. A sapkája kissé eltörölt, úgy, hogy a nézők láthatták borzasztóan eltorzult arcát. Negyvennégy percig függni hagyták őket és azután eltemették valamennyit egy közös sirba.

— (Issákos rovarok.)

Az alkoholt nemcsak a kétlábu észlány szereti, hanem némely oktalan állat is. Hogy például a rovarok is kedvelik az alkoholt, az abból is látható, hogy a legyek milyen nagy örömmel lepik el a nyitott boros, vagy sörös hordókat. Még jobban megfigyelhető a dolog a virágokon, a melyek cukortartalmának egy része bizonyos mikrobák hatására erjedésnek indul s az így keletkező alkoholra egész csapat mindenféle

rovar telepedik le a szirmokon. És szívják magukba az alkoholt és pedig nem valami nagy mérséklettel, hanem olyan alapos mohósággal, hogy a mámorosodásnak minden fázisán átmennek. Először is rendkívül eleve-nekké válnak, botorkálva mászkálnak, aztán kimerülnek, teljesen nehézkesekké válnak a mozdulataik, végül mély álomba merülnek. Ez az álom aztán a legtöbbször a végzetük, mert a rovargyűjtők kényelmesen elfogják őket ilyenkor.

— (Iskolaszéki ülés.) A város községi iskolaszéke ma délután 3 órakor ülést tartott a városháza közgyűlési termében *Majorossy* Imre polgármester elnöklete alatt, hogy a tanév megkezdésével szükségessé vált intézkedésekről tanácskozzék. Az ülés iránt nem valami nagy érdeklődés mutatkozott s megjelentek rajta *Schneider* István felügyelő igazgató, *Egry* József, *Tróber* Aladár dr. főjegyző, *Bolgár* Kálmán, *Ott* Márton, *Tiefenbacher* Nándor, *Rossics* Sándor, *Hartl* Ferenc, *Cirer* Elek dr. tiszti főorvos, *Szieberth* Nándor és *Kindl* József s még pár bizottsági tag.

Schneider István felügyelő igazgató első sorban előterjesztette az összes községi iskolákban a beiratások eredményét, melyet már lapunkban részletesen közöltünk. E közlést csak annyival kell pótolnunk, hogy a szigeti külvárosi ismétlőiskolába 130 s a budai külvárosba 161 növendék iratkozott be; a szigetkülvárosi ovodába 235, a Mathessaintézetbe 399 ovodás gyerek vétetett fel. A beiratások nagysága folytán 11 népiskolai osztály van, a hol a beirt tanulók száma a 80-at meghaladja. Ehhez képest az iskolaszék elrendelte a következőket:

1. A polgári iskola I. és II. osztálya párhuzamos marad a folyó évben is;
2. Az Ágoston-téri iskola I. osztályában 101 növendék lévén, a felügyelő igazgató javaslatával megbízatik;
3. Az Ágoston-téri iskola V-ik osztályában 97 tanuló lévén, párhuzamos osztály állítatik fel és annak vezetésével *Bubreggh* János kisegítő tanító megbízatik;
4. Az Ágoston-téri iskola IV. leányosztályában 47 növendék lévén, 15 a belvárosi leányiskolába áttéteik;
5. A szigeti külvárosi iskola V-ik osztályában 138 tanuló lévén, párhuzamos osztály állítatik fel s annak vezetésére kisegítő tanítónak *Magyar* Karoly meghivatik;
6. A szigetkülvárosi iskola II. osztályában 103 növendék lévén, 15 áttéteik a belvárosi fiúiskolához, hol a II. osztályban csak 64 gyermek van.

A kisegítő tanítók fizetése havi 25 frtos részletekben fizetendő évi 300 frtban állapított meg. Ehhez hozzászóltak s legalább 400 forint fizetést javasoltak *Bolgár* Kálmán, *Sziebert* Nándor, *Egry* József és *Tiefenbacher* Nándor, de az iskolaszék *Majorossy* Imre, *Schneider* István és *Ott* Márton ellenző felszólalására, tekintve a nehéz anyagi viszonyát a városnak, elfogadta a 300 frtot, kimondván, hogy esetleg újabb kisegítő tanítók alkalmazása esetén a most alkalmazott kisegítő tanító segédtanítónak léptetetik elő 400 forint fizetéssel. Tudomásul vették ezután a szigeti külvárosi iskola nyolc osztályának a Rudolfinumban, három leányosztálynak a belvárosi iskolában és 3 osztálynak a polgári iskolában elhelyezését. A női kereskedelmi tanfolyam állandósításáért felir az iskolaszék a miniszterhez. *Magda* Pál tanító az iparostanonciskolához megválasztván, a belvárosi iskolában a rajztanítással és az ismétlőiskolások tanításával *Légrády* László bizatott meg 100—100 frt díjazás mellett. *Niedermayer* János zeneiskolai gondoktanítónak betegsége folytán szabadság engedélyeztetett teljes fizetéssel, mivel *Girardi* József szívességből helyettesíti.

Ezután felolvasták a *Sirisaka* Andor pécsi tanító egészségügyi állapotáról szóló főorvosi jelentést, melynek folytán az iskolaszék

a beteg tanítónak hat havi szabadság időt engedélyezett.

Majd bemutatták az építendő szigeti külvárosi iskola tervezetét, melynek remek kiállítására nagy tetszést keltett az iskolaszék tagjai között. A tervezet bemutatásakor kijelenti a polgármester az iskolaszéknek, hogy az új iskola építési költsége száz hét ezer forintot tesz ki s így a tetemes költségekre tekintettel az építkezés megkezdésével addig kell várni, míg a város anyagi helyzete megengedi a költséges építkezés megkezdését és befejezését.

Néhány tandíjmentesség iránt beadott kérvénynek az igazgató felügyelőhöz véleményezés végett történt kiutalása után az iskolaszék ülése délután fél öt órakor véget ért.

— (Helyreigazítás.) Szerdai számban hirt adtunk róla, hogy *Tobak* Ilonka a polgári leányiskolában hirtelen összeesett s hozzátettük, hogy »Tobak Ilonka — *hir szerint* — már huzamosabb idő óta szívbjában szenved s ez volt rosszulletének az oka.« A leánya hozzátartozóinak fölvilágosításából most értesülünk róla, hogy ez a hir nem felel meg a valóságnak, mert a kis Tobak Ilonka, akinek semmi szervi baja nincs, soha sem szenvedett szívbjában s így az iskolában történt összeesése is csak muló rosszullet következménye volt, mely minden orvosi segély nélkül is csakhamar nyomtalanul elmúlt.

— (Halálozás.) *Riva* József fodrász és borbély-mester ma reggel 7 órakor élte 41-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 17-én, vasárnap d. u. 4 órakor fog a Kossuth Lajos-utca 11. sz. házból a budaikülvárosi temetőbe végbe menni, az engesztelő szentmiseáldozat pedig az Ágoston-templomban hétfőn, f. hó 18-án d. e. fél 8 órakor bemutatni. Az elhunytat özvegye szül. *Schneider* Mária és széleskörű rokonság gyászolja.

— (Öngyilkos öreg ember.) *Légrády* János, 54 éves pécsi, Tavas-utca 25. szám alatti lakos, ki már huzamosabb idő óta súlyos beteg, ma délután zsebkecsével öngyilkossági szándékkal mellbe szúrta magát. Bár sérülése nem súlyos, eszméletlen állapotban szállították be a kórházba. Életben maradásához nincs remény, mert öngyilkossági kísérlete súlyosította amúgy is aggasztó állapotát.

— (A pécsi lánchid veszedelme.)

Hohó, mi ez már megint? kérdi álmélkodva a nyájas olvasó ennek a címnek a láttára. Hát annyira halad a mi városunk, hogy már lánchidunk is van!? Bizony van; még pedig a Radonay-utca sarkán a Klimó utcán, a hol a vízfolyáson át egy fahid van fektetve, hogy az esetleges nagy esőzések alkalmával legyen min átkelnie az utca egyik sarkáról a másikra a gyalogjáró emberiségnek. Nos hát erre a hidra így kevés viz esetén nem valami nagy szükség van. Tudta ezt tegnap este egy a szőlőből hazatérő jókedvű társaság is, melynek tagjai nekigyürkőztek és el akarták lopni a hidat, hogy nemesebb hivatásra használják fel, mint sem hogy ott száradjon a melegben az utca közepén. De hát ezek nem ismerték, hogy a fahid a valóságban lánchid, mert lánccal van odaerősítve a járdához, hogy el ne lophasza senki. És erőlködének, de hiába, míg a nagy zajra a környék lakói kijöttek és megmagyarázták a jókedvű társaságnak, hogy a városi hatóság néha bölcs is lehet ám, ha nem is gondolják ezt róla. Ilyen bölcs dolgot cselekedett akkor, mikor a hidat oda lánccal kötötte a járdához, hogy el ne lehessen lopni s ha szálka is az a járókelők szemében vízhiány idején, ne lehessen onnan eltávolítani sem. Így azután megmenekült az ellopástól a derék alkotmány, a leláncolt Prometheus módjára

lelancolt fahid, mely továbbra is büszkeségét fogja képezni a Radonay és Klimó-utcáknak, mint a pécsi — lánchid!

— **(A püspöki konferenciáról.)** A tegnapi kezdődött püspöki konferencián a hercegprímás *Hetyey* Sámuel pécsi megyéspüspököt kérte fel a konferencia jegyzőjévé. A napirenden levő középiskolai hitoktatásra vonatkozó javaslatot *Majláth* Gusztáv gróf, erdélyi püspök terjesztette be s *Hetyey* Sámuel a kérdéshez, mint az antonomia kérdéséhez hosszabb beszédben szól hozzá.

— **(Árverés a vasuton.)** A kézbesíthetetlen és fölös szállitmányok a vasuti szabályzat értelmében a letelt határidő után elárvereztetnek. Ilyen árverés tartatik a pécsi állomáson folyó hó 29-én; Kaposvárott folyó hó 28-án és Észéken folyó hó 29-én.

— **(Végzetes szénahordás.)** *Herr* János, pálya-utca 51. szám alatti lakos, szénát hordott haza kocsin a basalmi rétről. Midőn a szénával tetézt kocsira felkapaszkodott, véletlenül elvesztette az egyensúlyt és lebukott a földre, oly szerencsétlenül, hogy eszméletlenül terült el. Ugy kellett haza szállítani, a hová azután kihívták *Ludvig* Ferenc dr. kerületi orvost, a ki *Kovács* Antal ügyeletes rendőrbiztossal ki is ment s a szerencsétlenül járt embernél agyrázkódást konstataált. Be kellett tehát a szegényt szállítani a városi kórházba, a hol most ápolás alatt van.

— **(Körözött tolonc.)** *Szokola* János, pécsi illetőségű napszámost, Verőcén csavargás miatt letartóztatták és kötött utlevéllel

haza toloncolták Pécsre. Azonban *Szokola* még most sem érkezett haza Pécsre, mert utközben, ugylátszik meggondolta magát és másfelé vette az útját. A megszökött toloncot most körözik.

— **(Hivatal-átvétel.)** *Pintér* Ferenc tanácsos, katonai elnök, négyheti szabadságáról tegnapi hazaérkezett és ma átvette hivatala vezetését.

— **(Betörő cigányasszonyok.)** Ráctóttősen a napokban fényes nappal vakmerő betörést követett el négy cigányasszony. Ugyanis belopóztak az otthon nem levő *Bender* János udvarába s a lakoszoba ablakát betörvén, azon át a szobába hatoltak s onnan vagy félszáz forint értékű ruhát elvittek. A betörők után a káros feljelentésére megindult nyomozás során szerencsére elfogták a tetteseket *Petrovics* Róza és három társa személyében, kiknél a lopott ruhák nagyrészt meg is találtak. Az elfogott betörő cigányasszonyok most a börtönben várják büntetésüket.

— **(A rendőr, mint komorna.)** A londoni rendőrök gyakran hivatásuk teljesítése közben furcsa helyzetekbe jutnak. Tán-torgó öregasszonyokat vezetni az utcán és megmondani minden járó-kelőnek az utcán, hogy hány óra, eddig fő kötelességeik közé tartozott, legutóbb azonban megtörtént egy londoni rendőrrel, hogy a komorna szerepét kellett elvállalnia. Ugy történt a dolog, hogy egy füledt nyári éjszakán egy fiatal hölgy alsószoknyában jelent meg az utcán, a többi ruháját pedig a hóna alatt vitte. Egy rendőr odalépett és a pon-

gyolában levő hölgyet felszólította, hogy öltözködjék föl tisztességesen, amikor pedig a hölgy azt felelte, hogy egyedül nem tud felöltözködni, elszántan a hölgy ruhái felé kapott és a bámuló utcai publikum szemeláttára ügyesen felöltöztette. A szemérmetlen hölgyet később a rendőrbíró 5 font sterling pénzbüntetésre ítélte.

— **(Írógépek.)** Nem azokról az írógépekről van itt szó, melyeknek csontgombos billentyűi végzik az írás nagy mesterségét, hanem ama írógépekről, kik napi 60 krajcártól 1 forint 20 krajcárig terjedő napidijakért róják a betűket, írják tele a sok papirost s sohasem a maguk eszméjét, gondolatát vetik papírra, hanem mindig mások fogalmazványát, szóval másolnak. Hogy ez milyen lélekölő munka, arról csak annak van fogalma, a ki benne van a dologban. Az ember előbb-utóbb elszik az önálló gondolkozástól, az agyvelő meglustul s rövid idő alatt tényleg géppé válik a másoló. Leírja azt, amit eléje tesznek s csak akkor teszi le a tollat, ha ponthoz ér, ha vége van a fogalmazványnak. Sokszor meg-esik, hogy az ilyen másoló gépek kezei alá miniszteri rendeletek kerülnek másolás végett, melyeknek végén rendszerint aláírás van, mely azonban gyakran nem egészen jól olvasható s így a másoló egyszerűen oda írja: »Olvashatlan aláírások«. S így számos miniszteri rendelet másolati alakban az »Olvashatatlan aláírások« című úr nevében kerül a községi előljáróságok, szolgabíróságok stb. hivatalokhoz. Ez a dolog — úgy látszik — feltűnt a belügy-miniszternek s egy igen olvasható aláírásu

Egy éjszaka felriadt Gertrud álmából. Valami alak-talan félelem gyötörte. Mintha zivatar vonulna erre felé. Felnyitotta az ablak redőit.

Fáklyás emberek jártak-keltek, lárma, sürgés-forgás, valami megmagyarázhatatlan nyugtalanság láza tartotta ébren a házbelieket.

Mikor Gertrud másnap megkérdezte a bátyját, hogy mi történt? — Kurt kedvetlenül vonogatta a vállát.

— Ugyan miért okoz főfájást neked az, ami nem tartozik rád — felelte. Vagy érdekel az talán, hogy néhány tehenet le kellett ölni, mert a csordában járványos betegség pusztit?

Junius végén üres volt minden istálló. Jó termést vártak és a földet mindenféle drága, vegyi laboratórium-ban készült táplálékkal etették, de mindhiába. Tavaszszal gyönyörű volt a vetés, de április 25-én esett utoljára az eső s azután július végéig egy csöpp égi áldás sem hullott. Beköszöntött a reménytelenség Lindenheimbe — bevonult a balsors.

ÖTÖDIK FEJEZET.

Október. Most már volt eső bőven. A természet még nyári pompájában hivalgott. A levegő rózsailatot lehelt. Erdő, mező buja zöld ünneplőben.

De Gertrud nem örült már a föld nászának. Érezte, hogy reményeinek fellegvárát elsöpörték a nehéz, fekete viharfelhők.

Egy nap vendéget jelentettek Gertrudnak a reggelihez.

— Bánjatok vele szeretetreméltóan, még ha nem is rokonszenveznének vele — kérte a hölgyeket Kurt.

A zongorához ültek. A leány valami vig nótába kezdett.

— Inkább ne énekeljen, mint így — pattant fel ingerülten Bill.

— Talán nem tetszik a hangom?

— Nincsen sziv a dalában.

Egyszerre megfogta a kezét.

— Nem kelt semmi viszhangot ez a dal a lelkében?

— Nem gondolkoztam még előlött — felelte majdnem nyersen a leány és nincs is kedvem ilyenek fölött tőprengeni.

Leverten távozott Bill a szalonból éjfél tájban.

Reggel félhat órakor óvatosan osont le Bill a lépcsőn, kardját kezében tartva, nehogy fegyvercsörtetéssel megzavarja a kastélybeliek mély álmát. Mély csönd, egy élőlény sincs sehol, egy szolgát kivéve, aki falilámpást tisztogatott.

Az ebédlőbe ment, ahol az inas felszolgált a reggelijét.

Egyszerre ruhasuhogást hallott. Megrázkodott.

Az ajtó kinyílt és Gertrud állott előtte.

Meglepetve, gyönyörrel szívében tekintett a leányra, aki mélyen elpirult. Eléje ment, alázatosan üdvözölte s ajkához emelte a feléje nyújtott kezét.

— Gertrud — suttogta — talán gondolkozott atólött, amit tegnap mondtam.

A leány erre elvonta kezét s nevetve, de könnyel szemében válaszolta:

— Nincs öröme ok. Gondolkodtam a szavain, de . . .

— Tehát nem tudja magát elhatározni?

körrendeletet bocsájtot ki, melyben felhívja a törvényhatóságokat és közhatalokat, hogy jövőben minden ilyen az aláírások olvashatóságára vonatkozó megjegyzések elkerülése végett oly eseteknél, ahol a rendeletet kibocsájto aláírása kétséges, a »Tiszti Cim és Névtár« segítségével állapítsák meg az illető aláírt nevét, azon törvényhatóságok és közhatalok pedig, melyek eddig híján voltak a »Tiszti Cim és Névtárnak«, azt haladéktalanul szerezzék be!

— **(A lótenyésztési hármass bizottság ülése.)** A lótenyésztési hármass bizottság ma délelőtt kilenc órakor a vármegyházán ülést tartott, melyen a vármegye közönsége nevében *Tormai Károly* alispán, a lótenyésztő bizottság képviselőjében *Sey László* kir. tanácsos, a székesfehérvári m. kir. mén-telep parancsnokság részéről *Schiveikowszky Gusztáv* százados, a nagyatádi mén-telep-osztály parancsnoka jelent meg. A bizottság elhatározta, hogy huszonnégy mén-állomás létesítését, a dráva-palkonyai és kéméni állomások jövőre való megszüntetését fogja a miniszteriumnak javasolni. A létesítendő huszonnégy állomáson összesen hatvanhét tenyész-mén lesz elhelyezve. A köztenyésztésre szánt magán-méneket az állomásokra való felvétel előtt megvizsgálják, mely célból a lótenyésztő bizottság *f. é. november hó 6-án Szent-Lőrincen, 7-én Sellyén, 8-án Pécsen, 9-én Siklóson, 10-én Monostoron, 11-én Mohácson, 12-én Pécsváradon és 13-án Sásdon*, mindenhol reggeli 9 órakor vizsgálatot tart. Felhivatnak ez

alkalommal a magánmén tulajdonosok, kik köztenyésztésre óhajtják adni lovaikat, hogy azokat mindenho a pontos időben a bizottság elé vezessék.

— **(Uj anyakönyvvezetők.)** A belügyminiszterium vezetésével megbizott m. kir. miniszterelnök Somogyvármegyében az öreg-laki anyakönyvi kerületet megszüntetvén, Öreg-lak községet a buzsáki anyakönyvi kerülethez csatolta át. Egyuttal a toponári anyakönyvi kerületbe Békefi Lipót segédjegyzőt, a zákányiba Bozitz György községi előljárót, a böhönyeibe Havel Ernő segédjegyzőt, a csokonyaiba Nagy Kálmán segédjegyzőt s végre a csákányiba Paló István jegyzősegédet, a születések és halálesetek anyakönyvezésére szorítókozó hatáskörrel, anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki.

— **(Névmagyarosítás.)** Kiskoru *Kohn Jakab* nagy-bajomi illetőségű ugyanottani lakos vezetéknevének »Pártos«-ra kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedett.

— **(Halál a bíróság előtt.)** Berlinben a minap meghalt egy idősebb asszony a bíróság előtt. Egy Ledig nevű özvegy asszony valami csekélyebb peres ügyben tanúnak volt megidézve és most állott először bíróság előtt. Már a mikor a bíróság az eskü fontosságára és szentségére figyelmeztette, olyan izgatott volt asszony, hogy alig tudott a lábán állni. Azután kiment az előszobába, a hol várt, míg beszólítják. Az előszobában hirtelen

összeesett. Mindenki azt hitte, hogy csak elájult, de nemsokára meghalt. A peres felekre annyira hatott ez a dolog, hogy kibékültek. Kiderült, hogy a szerencsétlen asszonyt a nagy izgatottság ölte meg.

— **(Pórujárt tolvajok.)** Sipulusz tolla alá való théma volna az a história, melynek megtörténtében nincs okunk ugyan kételkedni, de mindamellett úgy közöljük, hogy »állítólag« történt meg. Uj-Bánya község a történet színhelye, ahol Körmös József ottani lakos udvarába tolvajok hatoltak be s egy, az udvaron talált, zsákba dugott »valamit« loptak el. A tolvajok valószínűleg a »kapcabetvárok« fajtájából valók voltak, mert nem volt bátorságuk beljebb merészkedni, lopni pedig minden áron akartak s így elvitték azt a zsákot, melyről azonban nem tudták, mi van benne. Körmös József másnap reggel nem csekély meglepetésére konstataálta a zsák eltűnését s csodálatos módon meglegedetten mosolygott a történetek fölött. Bár az emberek rendszerint nem szoknak örülni annak, ha meglopják őket. Körmös gazdának mégsem volt oka busulni, mert az ellopott zsákban a gazda kutyájának kihült földi maradványai valának takarva, melyeket másnap akartak eltemetni! Képzhető az önkéntes kutyatemetők meglepetése, midőn biztos rejtekhelyen fölbontva a nem csekély súlyu zsákot, abban egy kuvasz kutya kadaverjét találták. Mindamellett azonban, lévén az udvarba való behatolás komolyabbik vége a dolognak, a pórujárt tolvajok ellen megindították a nyomozást.

— Nem.

— Gondolhattam volna mindjárt. Bátorság volt tőlem a választat kieroszakolni.

— Bánt a szavával — vágott közbe hevesen Gertrud.

— Hiszen csak azért keltem fel, hogy megkérjem, ne vegye tulságosan komolyan ezt a mi kis regényünket. Igazán nem szeretném, ha szomorú arccal távoznék s ha elvesziteném önben a kedves jó barátot. Ugy-e nem neheztel rám? kérdezte bizalmasan a karjába fűzve karját.

— De hogyan is tehetném. Gertrud! Hiszen maga nem tehet arról, hogy nem tud engem szeretni.

— Nem szeretem. Hiszen igazán rokonszenvezem magával szomorú lovagom de . . .

Bill sötét arca hirtelen felderült.

— Nos, de . . . Szóval, semmi körülmények között sem tudná elhatározni magát arra, hogy a feleségem legyen?

Ebben a pillanatban lépett be Kurt.

— Te itt vagy? — kérdezte kellemetlenül meglepődve hugát.

— Isten hozzádot akartam mondani a vendégünknek, azért látsz itt ilyen szokatlan órában — felelte nyugodtan a leány.

Meleg kézszorítást váltott Billel s eltávozott.

— Van valami köztetek? — faggatta kedvetlenül Kurt a pajtását.

— Legfellebb annyi, hogy a hugod éppen most kosarat adott — szólott Bill keserű elmésséggel.

— És azért kelt fel ma reggel fél hét órakor, hogy

téged kikosarazzon. Különös módját választotta ennek — morogta gyanakodva.

Bill összeráncolta homlokát s élesen tekintett a barátjára.

— Olyan kellemetlen volna neked a sógorság?

— Félreértesz — szölt megragadva a kezét. — Ezen a világon nincs ember, akire olyan szívesen biznám a nővérem sorsát, mint te reád, de ismered Gertrudot. Tudhatod, hogy elkényeztetett, tudatlan gyermek, a ki képtelen arra, hogy egy kis háztartást vezessen.

— Szóval rossz párti vagyok.

A kocsii elő állott — jelentette a szolga. Több szót nem váltottak egymással. Kezet fogtak s hideg föböltással bucsuztak egymástól.

Gertrud a vendége távozása után nagy lelki nyugalommal visszafeküdt ágyába s aludt késő reggelig.

Hiszen minden rendben van. Bill megbékült vele s nem is kívánja okvetlen, hogy nőül menjen hozzá.

Mert ehhez csöpp kedve sem volt. Valósággal irtózott a házasságtól s oda nem cserélte volna — úgy érezte legalább — a világ minden szerelméért aranyzsabadságát.

Kurt pedig az íróasztala előtt könyökölt s verejtékes homlokát törölgette.

— Még ez is, még ez is . . . sopánkodott. Pedig milyen szép volna ábrándnak is! Milyen remek ember! És mégis . . . és mégis . . . de talán még jóra fordul minden.

Nem fordult jóra.

— **(Ha üres a boros üveg.)** Biz' az ugy szokott lenni, hogy ha a busuló magyar előtt üres lesz a boros üveg, vagy tele tölteti újra, vagy fizet és elmegy — másik korcsmába. A vékonyi korcsmában azonban nem így tett *Pollák Imre*, hanem máskép. Az üres boros üveget *Erzsikovszky József* fején törte szét, a kivel összeveszett. A véresre zuzott fejü ember most a bíróságnál keres elégtételt, a mi bizonyára többre kerül *Polláknak*, mintha az üres boros üveget még egyszer — tele töltette volna!

— **(Tüzek.)** *Weltmann Adolf*, tárkánypusztai lakosnak a birtokán nagy tűz volt a napokban. Valami 3500 forint értékű takarmány égett el az ismeretlen okból keletkezett tűzben. Szerencsére a leégett takarmány biztosítva volt s így a kár nagyrésztben megtérül. — *Tolna-Szántón Kammerer Ernő* birtokán volt a napokban tűz. Itt a villám gyújtott föl egy kazlat, melyről azután a szomszédos kazlak is kigyuladtak, úgy, hogy több ezer forint rugó kárt okozott a tűzveszedelem. Végül a cserdi szőlőhegyben egy présház gyuladt ki a napokban. *Varga László* volt a leégett épület, de hogy a tűz miből keletkezett, azt a vizsgálatnak nem sikerült még eddig kiputolnia.

— **(Postamester kerestetik.)** Baranyamegyében az izségi postahivatalnál egy harmadosztályú postamesteri állás van üresedésben. Pályázati ajánlatok három hét alatt adandók be a pécsi m. kir. posta- és táviradigazgatóságához.

— **(A ki égő gyertya mellett alszik)** Nagy kárt okozott Szerdahely községének *Varga Lajos*, pestmegyei hagymaárus, a ki a községbe érkezvén, a községi istállóban szállt meg. Ugyanis este, mikor lefeküdt, az égő gyertyát a szénatartó felett nem oltotta el, hanem égve hagyván nyugodtan hajtotta álmra fejét. A gyertya azután tövig égvén, leesett a polcra a szénatartóba s a szénát meggyújtotta. Az így keletkezett tűzből *Varga* alig tudott kimenekülni; egyik lova benn is égett s a tűz az egész istállót elhamvasztotta. A kár meghaladja a 400 forintot. A gondatlan ember ellen a bíróságnál is megtették a feljelentést.

— **(Megvert ember.)** A gyönki piacon nagy ribilliót okozott a napokban két ember, a kik közös akarattal véresre vertek egy harmadikat. *Klingenstein János* és *Klingenstein Konrád* ugyanis már régóta ellenséges viszonyban éltek *Veigenbach Péterrel*. Most kézrekerítették és botokkal agyba-főbe verték. A megvert ember feljelentette ellenfeleit a bíróságnál s most attól vár sebeire enyhítő flastromot.

— **(A család öröme.)** A következő levél ékes bizonyítéka, hogy a sok betegség által megrontott vagy meggyöngített vért föl kell frissíteni. Erősítésére tehát nagy gondot kell fordítani. E célra a Pink-pilulát kell használni, az egyedüli helyreállító szert, melynek eddig meglepő eredménye volt. *Bochet József*, ezelőtt tanító Hauteluce-ban, Beaufort mellett (Savoie, Franciaország) a következőkben három gyógyulást mond el, melyet a Pink-pilulával ért el.

— Három év óta — így írja levelében — borzasztó gyomorhaj kinezott; nem volt már étvágyam és a keveset, a mit ettem, nem tudtam megemészteni. Gyakran fuldoklás fogott el és hánytam. Semmitéle szer sem adott

megkönnyebbülést. Jól tudom ugyan, hogy 67 éves korában nem várhatja az ember, hogy ugyanolyan gyomra legyen, mint a milyen 20 éves korában volt, de mégsem vesztettem el bátorságomat és jól tettem, mert mióta a Pink-pilulát ismerem és használom, teljesen egészséges vagyok. Jól eszem, jól emészték. Leányom, a ki mint én, beteg volt, a Pink-pilula használatával szintén meggyógyult. Továbbá a mi még meglepőbb, feleségemet, a kinek husz év óta a vér élessége volt a baja, a mi fején kiállhatatlan viszketést és kiütést okozott, a Pink-pilula tökéletesen meggyógyította. Most fájdalom nélkül fésülködhetik, a mi azelőtt lehetetlen volt, haja ismét fényes és megnőtt. Örülök, hogy ezt husz évi szenvedés után megirhatom. Láthatja, mekkora örömet szerzett családomnak a Pink-pilula.

Mindebből világosan kitűnik, hogy a Pink-pilulának legkedvezőbb hatása van azokra a betegségekre, a melyek a vérszegénység vagy ideggyöngöség következtében keletkeznek. Persze ilyen betegség sok van. Például: vérszegénység, idegesség, sárgaság, gyomorhaj, reumatizmus stb. A Pink pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz 9 frt. Magyarországi főraktár: *Török József* gyógyszerárban (Budapest, Király-u. 12.)

Művészet, irodalom.

○ **Somogyból.** (Humoros elbeszélések és karcolatok. Irta: *Pick Béla*.) Közel száz oldalra terjedő quart alakú könyvecske fekszik előttem. Apró, kedves somogyi történetkéket tárgyal, irálva élvezhető, tartalma érdekes. Minden egyes lapján megcsillan az egészséges humor és minden egyes fejezet ügyes fordulmenetével lebilincseli figyelmünket.

Fatal ember még a szerzője és ez volt első irodalmi próbálkozása. Nem mondhatjuk, hogy első kísérlete minden hibától ment, ellenkezőleg a könyvnek igen is meg vannak a maga kisebb hibái is. Első sorban a szerzőnek a versírást épen nem ajánljuk, mert a sormetszetek és a rímek helylyel-közzel agasztóan rosszak. Másodsorban a tárcakötet közepén elhelyezett költeménynek semmi létjogosultsága sincsen, mert a sok tárcza és jó dolog között egy vers, ha még oly szép is, teljesen ellentétben áll a jó izléssel.

Azonban hagyjuk a rosszat és térjünk át a könyv jó oldalaira.

A könyv nagyrésztben még maig is élő somogyi hírességek humoros történetkeit regéli el. Már gyakran találkoztunk a helyi lapokban a derék *Pick Ász* ügyes karcolataival, de a jelenlegiek, melyek nagy része egész új témát ölel fel, fölülmulják eddigi szerzeményeit is. Nem hivatásos író a szerző, egyszerű kereskedő segéd és mégis finom érzéke teljesen kifejlődött a szép stylus iránt. Bizvást felcserélhetné a métert a tollal, mert tollal még babérokat is arathatna. Egészséges humorral megirt karcolatain meglátszik igazi somogyi mivolta. A nagy Somogyországnak összes népei, főnemesei és közemberei megszólalnak a könyvben, a már elhalt hírességek pedig újból megelevenednek, hogy ismét megkacagathassák az olvasót.

A könyv nem ment a pikantériától sem, azonban azért korántsem sikamlós, seholsem frivol.

»Egy letört nagyságról« című fejezetében *Tuskó Antal* gróf álnév alatt *Gróf Forgách Antalt* állítja élénk. A derék öreg grófról számtalan anekdóta forog Somogyországban közszájon, ezek közül vannak az érdekesebbek feljegyezve.

A könyv minden sorában felcsillámlik a mély érzés, a szeretet, mely a szerzőt szülő földjéhez köti. De azért nem állhatta meg, hogy a jó kadarkaiakat nevetségessé ne tegye vagy három fejezetben keresztül.

Igen ügyesen van megírva »A kaposúvardi vonós négyes.« *Gróf Somsich Józsefről*

mesél el eddig még ismeretlen, de igen kedélyes dolgokat a fejezetben. A könyv címképe is e fejezet szövegéhez készült, a mint *Gróf Somsich* négy ökörtől vont urasági hintóban diszmagyarba öltözve kikocsizott.

A »Somogyi parasztság« című fejezetben élénk állítja a somogyi parasztot a maga nyers mivoltában, paraszt furtangjában és utolérhetetlen humorában.

A könyvnek meg van az abszolút irodalmi becse és bárki élvezettel fogja végig lapozgatni, a szerzőt is további munkásságra serkentjük, csak arra kérjük, hogy a versírástól egyelőre vegyen bucsut, maradjon csak a prózánál, mert jó próza mindig többet ér, mint egy kétes nyelvezetű vers és a jó prózában is fellelhetjük a költészetet.

A könyv Kaposvárott *Gerő Zsigmond* nyomdájában készült, kiadója *Fischer Ferenc* helybeli jó nevű könyvkereskedő. Az ár csekély 60 krban van megszabva és ebből is a szerző jóvoltából 10% a vidéki hírlapírók országos szövetsége javára esik. Szerezze meg mindenki magának e könyvet, a ki csak a jó olvasmányt kedveli!

(Np.)

Törvénykezés.

§ **Jó pénzért — hamisat.** *Horváth János* n.-militicsi lakos dús gazdag ember s olyan kisebbfajta bácskai nábob hírében áll. Azonban nem elégedett meg a saját nagy vagyonával, hanem könnyű szerrel még többet akart szerezni. Hírét hallotta ugyanis valami *Molnár Ferenc* mohácsi embernek, ki nem csekély sikerrel folytatja a bankóhamisítást; ezzel az emberrel lépett összeköttetésbe *Horváth* s nem sokára fel is csapott a bankóhamisító balekjának. *Molnár Ferenc* mikor látta, hogy *Horváth* igen érdeklődik a hamispénz készítés módzatai iránt, ajánlatot tett *Horváthnak*, hogy adjon neki 170 frtot, ezért az összegért egy budapesti »nagyságos« ur háromszorannyi hamis pénzt fog adni. *Horváth* ráállt az alkura s *Molnár* el is utazott a pénzzel, visszatérve azonban nem hozott semmit, megbizójának pedig azt hazudta, hogy a rendőrök üldözöbe vették s menekülése közben kénytelen volt a jópénzért kapott hamis pénzt eldobni. Ilyen módon körülbelül 1700 forintot csalt ki *Horváthtól*, s midőn *Molnár* ismét ezer forintot kért, *Horváth* elhatározta, hogy vele utazik a budapesti »nagyságos« urhoz. *Molnár* erre készségesen ráállt, s felutaztak Budapestre, ahol *Molnár* egy házhoz vezette »ügyfelét« azzal, hogy megnézi itthon van-e a »nagyságos ur«. Rövid idő múlva visszajövé, jelentette, hogy a nagyságos ur otthon van, de nem fogad vidéki embert, mert azt akarja, hogy a pénzcseré titok maradjon. *Horváth* erre gyanutlanul átadott ezer forintot *Molnárnak*, s hiven várta a kapu alatt a háromszoros hamispénzt. De bezeg be is esteledett, *Molnárnak* hire hamva sem volt, mert a ház »átjáró« lévén, a bankóhamisító a másik kapun kiszökött. S mire *Horváth* észrevette, hogy be van csapva, *Molnár* már ottbott volt *Mohácson*. Mikor aztán újra találkozott *Horváthtal*, ez azzal fenyegette, hogy feljelentést tesz ellene, ha a tőle kicsalt összegről nem ad kötelezvényt, mit *Molnár* hajlandó volt kiállítani. Ez történt 1895. december hó 21-én, *Horváth János* azonban időközben megmondta magát s 1896. évi április 20-án megtette csalás címén a feljelentést *Molnár Ferenc* ellen. Így kerültek ma délelőtt *Molnár Ferenc*

és Molnár Ferencné mint bűntárs a pécsi kir. törvényszék elé, mely azonban tekintettel arra, hogy a fenyítő feljelentés elkésve (három hónapon túl) adatott be, a vádlottakat felmentette.

§ **Mikor a korcsmáros okos.** Feldmann Márkus magyar sórosi lakos korcsmaengedélyért folyamodott és pedig olyképen, hogy a korcsma helyiségét a templom mellett engedélyezzék, mit azonban a szabályrendelet szigorúan tilt. Feldmann Márkus azonban nem az az ember, akit oly könnyen meg lehet egy szabályrendelettel ijeszteni. Kapta magát és Horváth János körjegyzőnek öt forintot küldött. A körjegyző feljelentést tett a dologról Vaniss Sándor főbírónak, ki magához hívatta Feldmann, hogy felvilágosítsa tettének törvényellenes voltáról. Feldmann azonban okos ember és tud magán segíteni. Mikor a főbíró javában magyarázott, belenyult a zsebébe s husz forinot akart adni a főszolgabírónak. Vaniss Sándor főszolgabíró ekkor két rendbeli megvesztegetés miatt feljelentést tett Feldmann ellen. Ma délelőtt tárgyalta ez ügyet a pécsi kir. törvényszék, mely a vádbeli cselekményt bebizonyítottként látva, Feldmann Márkust három havi fogházra ítélte.

TÁVIRATOK.

— **Hát mégis?** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az „Esti Ujság“ jelenti, hogy *Jókai Mór tegnapelőtt este tükön megesküdött Nagy Bellával* s az új pár tegnap indult nászutra Olaszországba.

— **Lyuk a levegőben.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Kreutzbruck* főhadnagy *Balázs* Somával pisztolypárbajt vívott. A párbajozó felek husz lépés távolságból lőttek, de nem találtak.

— **Dreyfus megkegyelmezése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A párisi *Matin* értesülése szerint a minisztertanács elvben Dreyfus megkegyelmezése mellett foglalt állást. A megkegyelmezésről szóló dekretumot állítólag kedden, f. hó 19-én írják alá.

Sok vidéki lap Dreyfus megkegyelmezését kívánja. A „*Figaro*“ szerint katonatisztek is kívánják Dreyfus megkegyelmezését.

— **Ostrom Guerin vára ellen.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A „*Matin*“ szerint a rendőrség most azzal a tervvel foglalkozik, hogy a Chabrol utcai házba bezárkózott Guerin ellentállását végkép megtörje.

— **A francia összeesküvők pöre.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A „*Figaro*“ írja, hogy az összeesküvés ügyében *több vádat fognak beszüntetni, mint eddig hitték*, mert az államügyészség csak azokat a vádlottakat fogja az állami törvényszék elé állítani, akik ellen komoly terhelő adatokkal rendelkezik.

— **Hajza a francia politikai egyesületek ellen.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Nantesban az antiszemita liga, a nacionalista liga és a

royalista ifjuság ligája ellen birói vizsgálatot indítottak.

St.-Etienneben két antiszemita ujság helyiségében és az antiszemita liga néhány tagjánál házmotozást tartottak.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
 TAIKS JÓZSEF
 kiadó.

Az első polgári régi híres

„Nádor“
 kávéházban

ma pénteken
Vörös Gyula zenekara

zeneestélyt tart.

Különféle italok. Kitűnő borok Cserta Antal saját terméséből.

Hideg buffet.

Szolid és pontos kiszolgálásról gondoskodva van.

EGÉSZ ÉJJEL NYITVA.

Számos látogatást kér

kiváló tisztelettel

Büttner József
 üzletvezető.

MESTRITS JENŐ

épület és műlakatos

Király-utca 38. sz. **Pécsett** Percel-utca 35. sz.

Ajánlja jól berendezett üzletét mindennemű

épület- és műlakatos munkák,

erkély-, sír-, lépcső- és kerítés-rácsozatok, valamint vaskapuk és csillárok vertvasból, továbbá biztonsági záruk és rekeszek, zajtalan görredőnyök, ponyvagépezetek, villamos csengők, vízvezeték és angol closett-berendezések, a legkitűnőbb asztal-tűzhelyek, központ fűtő (central) kályhák, mindennemű díszítőmunkák vert vasból való rajz- és stilszerű elkészítésére a legszolidabb kivitelben.

Segédgépek javítását s egyáltalán minden e szakmába vágó munkát elvállalok.

Midőn üzlete met a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlom, előre is biztosítom **árain versenyképességéről**, valamint gyors és pontos kiszolgálásról.

Tisztelettel

Mestrits Jenő.